

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1b

Tema: Kommuner, regioner och stat

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper och förståelse för hur kommuner, regioner och stat samverkar i det svenska politiska systemet samt hur dessa strukturer påverkar medborgarnas liv och rättigheter.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Förvaltningens organisation och funktioner, statens och kommunernas ansvarsfördelning, och förutsättningarna för medborgarskapet i en demokrati.”

Kunskapskrav

Provet är kopplat till följande kunskapskrav:

- Eleven ska kunna redogöra för centrala delar av samhällsstrukturer i Sverige.
- Eleven ska kunna analysera och diskutera hur olika förvaltningsnivåer påverkar medborgarnas liv.
- Eleven ska kunna föra välgrundade resonemang om medborgarnas rättigheter och skyldigheter.

Prov

Faktafrågor

1. Vad är den huvudsakliga uppgiften för en kommun?
 - a) Att styra riket
 - b) **Att tillhandahålla tjänster för medborgarna**
 - c) Att skapa lagar
 - d) Att övervaka regioner
2. Vilken nivå av förvaltning ansvarar för sjukvård?
 - a) Stat
 - b) **Region**
 - c) Kommun

- d) EU
- 3. Vilket av följande är inte en kommunal uppgift?
 - a) Skola
 - b) äldreomsorg
 - c) **Polis**
 - d) Bibliotek
- 4. Hur många kommuner finns det i Sverige?
 - a) 290
 - b) **290**
 - c) 250
 - d) 300
- 5. Vilken lag reglerar kommunernas verksamhet?
 - a) Föräldrabalken
 - b) **Kommunallagen**
 - c) Skollagen
 - d) Brottsbalken
- 6. Vad är en region?
 - a) En del av staten
 - b) **Ett geografiskt område med ansvar för vissa offentliga tjänster**
 - c) En typ av kommun
 - d) En politisk grupp
- 7. Vilken av följande uppgifter ligger på statlig nivå?
 - a) Barnomsorg
 - b) **Rikets säkerhet**
 - c) Äldreomsorg
 - d) Grundskola
- 8. Vad innebär decentralisering?
 - a) Att makten flyttas tillbaka till staten
 - b) **Att makten flyttas närmare medborgarna**
 - c) Att alla beslut fattas av EU
 - d) Att kommuner slås ihop
- 9. Vilken myndighet ansvarar för att val genomförs i Sverige?
 - a) Polisen
 - b) **Valmyndigheten**
 - c) Länsstyrelsen
 - d) Riksdagens kontor
- 10. Vilket av följande påståenden är sant?
 - a) Kommuner får inte ta ut skatter
 - b) **Kommuner får ta ut kommunalskatt**
 - c) Statens skatter bestäms av kommunerna
 - d) Regioner får inte fatta några egna beslut
- 11. Vem väljer kommunfullmäktige?
 - a) Regeringen
 - b) **Medborgarna i kommunen**

- c) Riksdagen
- d) Länsstyrelsen
- 12. Vilken av följande är inte en del av den offentliga sektorn?
 - a) Skola
 - b) **Privat skola**
 - c) Sjukvård
 - d) Infrastruktur
- 13. Vilka är de tre nivåerna i det svenska politiska systemet?
 - a) Stat, kommun, landsting
 - b) **Stat, kommun, region**
 - c) Stat, landsting, förening
 - d) Kommun, region, förening
- 14. Vad är syftet med den kommunala självstyrelsen?
 - a) Att styras centraliserat av staten
 - b) **Att ge kommuner rätten att fatta egna beslut**
 - c) Att förena alla kommuner under en regering
 - d) Att avskaffa kommunernas skyldigheter
- 15. Vilken typ av budget fungerar kommuner efter?
 - a) Öppen budget
 - b) Värdegrundad budget
 - c) **Balansbudget**
 - d) Interventionbudget

Resonerande frågor

1. Diskutera hur kommunernas beslut påverkar medborgarnas vardag.
Syftet är att ge elever möjlighet att analysera och exemplifiera med verkliga situationer.
2. Analysera skillnaderna mellan kommunerna och regionernas ansvar för hälso- och sjukvård.
Denna fråga testar elevernas förståelse för ansvarsfördelning inom vården.
3. Resonera kring betydelsen av lokal demokrati i kommunen och dess demokratiska värden.
Genom att reflektera över lokal demokrati kan elever visa djupgående förståelse.
4. Vilka konsekvenser kan det få om en kommun inte klarar av sin ekonomi?
Eleverna ska kunna diskutera ekonomiska och sociala följder av dålig ekonomisk styrning.
5. Hur påverkas medborgarnas rättigheter av beslut som tas på regional nivå?
Denna fråga uppmuntrar elever att koppla beslutsfattande med medborgarnas liv.
6. Resonera om hur samarbetet mellan stat och kommun kan förbättras.

Syftet är att utforska tänkbaralösningar för att stärka samarbetet i styrningen.

7. Vad innebär det att vara medborgare i Sverige och vilka skyldigheter följer med detta?

Genom att svara på denna fråga kan elever diskutera medborgarskaps betydelse.

8. Diskutera hur olika medier kan påverka opinionen om kommunala beslut.

Denna fråga främjar förståelse för mediers roll i en demokrati och hur det kan påverka beslut.

Bedömning

Provet kan bedömas med totalt 30 poäng, där faktafrågorna är värda 1 poäng vardera och de resonerande frågorna är värda 3 poäng vardera.

- **E-nivå:** Minst 8 poäng (varav inga krav från resonerande frågor)
- **C-nivå:** Minst 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor)
- **A-nivå:** Minst 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor)

Tags: [Prov](#)